

Denne artikkelen ble publisert i Agderposten 20/2 - 2006. Den har ikke stått i papirutgaven av Ildsjelen.

TRO SKAPER OPPFØRSEL

Av Henning Jon Grini

Akkurat som mennesker blir opplært i trossystemer som gjør vold og krig mulig, slik kan de også bli opplært til å gjøre vold og krig utenkelig.

Det danske konsulatet i Beirut har gått opp i røyk.

Foto: EPA

De siste ukers hendelser har vært svært dramatiske i kjølvannet av publiseringen av Muhammed-karikaturene. Når de danske og norske ambassadene i Damaskus i Syria og det danske konsulat i Beirut i Libanon blir brent og ødelagt, gjør dette inntrykk på oss her i Skandinavia. Grunnen til disse alvorlige konsekvensene skyldes ikke bare publiseringen av karikaturene, men er også utløsende reaksjoner for mer underliggende årsaker som har ligget latent. Disse underliggende årsakene dreier seg til syvende om tro, altså om religion og trossystemer.

Hvordan kan vi så forhindre at slike episoder gjentar seg? Er det ikke bare at man slutter å provosere og krenke hverandre? Så enkelt er det ikke! Da vil jo allikevel problemene ligge og ulme, bare at de er skjøvet under teppe så å si. For å gi et bilde: Vi vet at de aller fleste mennesker har sider ved seg som ikke er så hyggelige (mer eller mindre). Disse sidene, for eksempel hat og sjalusi, dukker ikke opp ordentlig før personen kommer opp i en situasjon som fremprovoserer det. Og det sier da seg selv at man ikke egentlig fjerner hat og sjalusi permanent ved alltid å unngå at vedkommende kommer opp i slike situasjoner. Hat og sjalusi vil være der og ulme så lenge en ikke gjøre noe med det. Og det er personen det gjelder som selv må forandre seg, d.v.s. se på seg selv, granske seg selv, innrømme at en har disse sidene og for så å gjøre noe med det. Slik må vi også se på våre religioner! Vi må granske våre religioner, våge å sette spørsmålstejn ved det de står for, gå kritisk gjennom dem og ikke minst endre det som ikke er bra. Dette har også vært gjort opp gjennom historien, men nå er det på tide å få fart i dette viktige arbeidet. Det er nok å ta av! Dette er en langsiktig løsning, men gevinsten ved å gjøre det på denne måten er enorm, nemlig permanent fred og et bedre liv for oss alle på denne vakre kloden!

Det finnes ikke håp om permanent fred før vi forandrer det vi tror på! Dette gjelder selvsagt ikke bare for islam, men også kristendommen og andre trossystemer.

Så igjen, Det finnes ikke håp om permanent fred før vi forandrer det vi tror på! Dette gjelder selvsagt ikke bare for islam, men også kristendommen og andre trossystemer. Dette er så viktig at jeg bruker et bilde til på det: De fleste er kjent med evolusjonstanken. Vi vet at det i naturen skjer en utvikling. Slik er det jo også med oss mennesker. Vi går fra å være barn til å utvikle oss videre til voksne. Selvfølgelig endrer vi syn på saker og ting etter hvert som vi vokser, det er helt naturlig. Det å utvikle og forandre seg er helt naturlig. Bare se på den teknologiske utviklingen! Der kommer det nye og forbedrede produkter i et stadig raskere tempo. Det vi mennesker tror på (våre religioner og trossystemer) derimot er det eneste som ikke har endret seg nevneverdig på mange hundre år. Og nå er vi inne på det sentrale, nemlig roten til problemene. De fleste vet at det er religioner som har skapt og skaper de fleste kriger på denne kloden. Samtidig vet vi jo at mennesker og religioner egentlig ønsker fred. Og for å oppnå fred er hat, frykt og krig ikke veien å gå! Dette er egentlig sunn fornuft og vi finner masse eksempler på det fra historien. Bare se på hva Gandhi oppnådde! Hans ikkevold-filosofi veltet hele det britiske imperium i India på en fredelig måte. Og så kan vi jo se på Bush og den amerikanske administrasjonens fremgangsmåte nå i dag. Har deres metode med å gå til krig skapt mer fred i verden? Åpenbart ikke! Det er nemlig slik at vold avler vold, hat avler hat og frykt avler frykt. Er det ikke også sagt at som du sår skal du høste?

Kanskje det viktigste leddet i det å forandre det vi tror på er å lære opp våre barn. Vi må oppfordre og stimulere dem til å stille spørsmål, også kritiske spørsmål, på absolutt alle områder i livet, spesielt om våre trossystemer. Barna må ikke indoktrineres med svart/hvitt tenkning, f. eks. at den troen de selv lærer er den eneste rette. Dette skaper bare fundamentalister. Vi skaper heller ikke en bedre verden ved å spre frykt, skyld og hat i små barnesinn. Da vil bare historien gjenta seg. De må oppdras i så kjærlige, forståelsesfulle og tålmodige omgivelser som mulig. Og vi må lære dem å respektere andres måter å se verden på. Bare hvis vi klarer å gjennomføre dette har vi mulighet til å skape en verden hvor hat og vold vil være utenkelig som problemløsning.

Vi kan ikke forvente at alt skal bli bra over natten, men et sted må vi begynne. Barna er vår fremtid og vi som mennesker må lære oss å tenke mye mer langsiktig enn det vi gjør nå. Vi er jo faktisk i samme båt alle sammen.